

6 Ekim 2023 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Eylül ayında neredeyse değişim göstermedi

FAO Gıda Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre neredeyse değişim göstermeyerek 121,5 puan oldu ve bitkisel yağlar, süt ürünleri ve et fiyat endekslerindeki düşüşler şeker ve tahıl fiyat endekslerindeki artışları dengeledi. Endeks bu seviyede, bir yıl önceki seviyesinin %10,7 (14,6 puan) altında ve Mart 2022'de ulaşılan tüm zamanların en yüksek seviyesinin %24 (38,3 puan) altında gerçekleşti.

FAO Tahıl Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %1,0 (1,3 puan) artış göstererek 126,3 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,6 (21,6 puan) düşüş gösterdi. Bu ayki artışa uluslararası tahıl fiyatlarındaki %5,3'lük artış öncülük etti. Yedi ay üst üste yaşanan düşüşün ardından uluslararası mısır fiyatları, Brezilya'nın arzına yönelik güçlü talep, Arjantin'de yavaşlayan çiftçi satışları ve ABD'nin Mississippi Nehri'ndeki düşük su seviyeleri nedeniyle artan navlun oranları gibi faktörlerin bir araya gelmesiyle Eylül ayında %7,0 oranında artış gösterdi. Diğer tahıllar arasında, uluslararası sorgum fiyatları da mısır fiyat eğilimlerine paralel olarak Eylül ayında artış gösterirken, arpa fiyatları sabit kaldı. Uluslararası buğday fiyatları, Eylül ayında üretim beklentilerinin yükseldiği Rusya Federasyonu'ndaki arz bolluğunun desteğiyle aylık bazda %1,6 oranında düşerek gerilemeye devam etti. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi Eylül ayında bir önceki aya göre %0,5 oranında hafif bir düşüş gösterirken, bir önceki yılki değerinin %27,8 kadar üzerinde gerçekleşti. Eylül ayındaki hafif düşüş genel olarak düşük ithalat talebinden kaynaklandı, ancak fiyat düşüşleri Hindistan'ın pirinç ihracat kısıtlamalarına ilişkin devam eden belirsizlikler ve Asya'daki yeni mahsul hasadı öncesinde giderek azalan arz nedeniyle sınırlanma eğilimindeydi.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %3,9 (5,0 puan) düşüş göstererek 120,9 puan olarak gerçekleşti ve son iki aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Endeksteeki düşüş palm, ayçiçeği, soya ve kolza yağlarının uluslararası fiyatlarının düşmesinden kaynaklandı. Uluslararası palm yağı fiyatları, Güneydoğu Asya'daki başlıca üretici ülkelerde mevsimsel olarak artan üretimin de desteğiyle Eylül ayında düşüşünü sürdürdü. Uluslararası ayçiçek yağı fiyatları, güçlü çiftçi satış faaliyetlerinin ortasında Karadeniz bölgesindeki ayçiçek tohumu hasat baskısını yansıtarak belirgin bir şekilde düşüş gösterdi. Uluslararası Kolza yağı fiyatları, küresel ihracat arzındaki bolluğun sürmesi nedeniyle gerilerken, uluslararası soya yağı fiyatları da biyodizel sektörden gelen güçlü talep beklentilerine rağmen aynı eğilimi izledi.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %2,3 (2,6 puan) düşüş göstererek 108,6 puan olarak son dokuz aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %23,9 (34,1 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası süt ürünleri fiyatları Eylül ayında, Güneydoğu Asya ülkelerinde ay sonuna doğru bazı süt ürünlerine yönelik talepteki artışa rağmen, önde gelen üretici bölgelerdeki bol stoklar nedeniyle spot ve yakın vadeli teslimatlara yönelik düşük ithalat talebiyle düşüş gösterdi. Yeni Zelanda'nın yeni üretim sezonunda ihracat olanaklarının artması, AB'de iç talebin sınırlı olması ve Avro'nun ABD doları karşısında zayıflamasının etkisi uluslararası süt ürünleri fiyatları üzerinde baskı yaratmıştır.

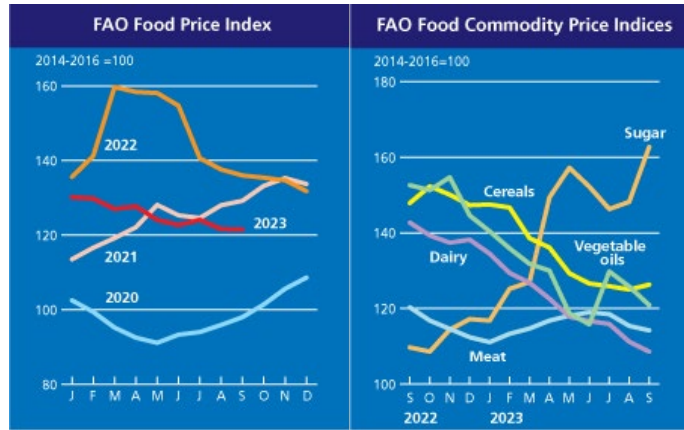
FAO Et Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına göre %1,0 (1,2 puan) düşüş göstererek 114,2 puan olarak son üç aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,0 (6,1 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası domuz eti fiyatları, başta Çin olmak üzere önde gelen ithalatçı ülkelerden gelen zayıf ithalat talebi ve bol miktarda küresel ihracat mevcudiyeti ile desteklenerek düşüş gösterdi. Uluslararası kanatlı hayvan eti fiyatları da, başta Brezilya olmak üzere önde gelen küresel tedarikçilerdeki arz bolluğunu yansıtarak düşüş gösterdi. Küçükbaş hayvan eti fiyatları, Çin ve Orta Doğu'dan gelen istikrarlı talebe rağmen Avustralya'daki yüksek arzın etkisiyle yavaşlayarak da olsa son beş aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. ABD'de yağsız büyükbaş hayvan etine yönelik güçlü ithalat talebi, Brezilya ve Avustralya'dan gelen yüksek ihracat arzına rağmen, uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatlarında bir toparlanmaya yol açmıştır.

FAO Şeker Fiyatları, Eylül ayında, Ağustos ayına oranla %9,8 (14,5 puan) artış göstererek 162,7 puan olarak son iki aydan beri devam eden artışını sürdürdü ve Kasım 2010'dan beri en yüksek seviyesine ulaştı. Fiyatlardaki artış büyük ölçüde yaklaşan 2023/24 sezonunda küresel arz görünümünün sıkılaşacağına dair artan endişelerden kaynaklandı. Esas olarak bu durum; El Niño olayı ile ilişkili normalden daha kurak hava koşulları nedeniyle önemli şeker üreticileri Tayland ve Hindistan'da üretim düşüşlerine işaret eden erken tahminleri yansıtmaktadır. Uluslararası ham petrol fiyatlarındaki artış da uluslararası şeker fiyatlarının yükselmesine katkıda bulunmuştur. Brezilya'da elverişli hava koşullarında hasat edilmekte olan büyük mahsul, Brezilya Reali'nin ABD doları karşısında zayıflamasıyla birleşince uluslararası şeker fiyatlarındaki bir önceki aya göre artışı sınırladı.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

